

نقدینگی در
دوازده ماهه
منتهی به پایان
خرادماه ۱۴۰۲
معادل ۲۹ درصد
رشد یافت. این
در حالی است
که در پایان
دولت دوازدهم
رشد نقدینگی در
کانال ۴۰ درصد
بود

نقدینگی، هم‌زمان به اصلاح نظام بانکی و انضباط بیشتر بانک‌ها در مدیریت دارایی و بدهی منجر می‌شود.

نقدینگی در دوازده‌ماهه منتهی به پایان خردادماه ۱۴۰۲ معادل ۲۹ درصد رشد یافت. این در حالی است که در پایان دولت دوازدهم رشد نقدینگی در کانال ۴۰ درصد بود.

به دنبال تدوین و اجرای برنامه پولی، نرخ رشد دوازده‌ماهه نقدینگی در پایان خردادماه ۱۴۰۲ با ۸/۸ واحد درصد تنزل نسبت به دوره مشابه سال قبل (معادل ۳۷/۸ درصد در خردادماه ۱۴۰۱) به ۲۹ درصد کاهش یافت.

بانک مرکزی برای سال ۱۴۰۱ برنامه هدف‌گذاری رشد نقدینگی ۳۰ درصدی را تنظیم کرد و توانست با اتخاذ اقدام‌های عملیاتی نظیر کنترل خلق پول بانکی از طریق تنظیم و اعمال جدی کنترل رشد ترانزنامه بانک‌ها، افزایش نسبت سپرده قانونی در سطح شبکه بانکی به میزان نیم واحد درصد و هدایت نرخ سود در بازار بین بانکی حول نرخ سیاستی و در محدوده دالان نرخ سود بازار بین بانکی، این متغیر را به‌طور قابل ملاحظه‌ای کنترل کند.

رشد نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۱ معادل ۳۱/۱ درصد بوده است که نسبت به دو سال گذشته (رشد نقدینگی در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ به ترتیب معادل ۴۰/۶ و ۳۹/۰ درصد بوده است) کاهش قابل ملاحظه‌ای را نشان می‌دهد و حکایت از تحقق نسبی برنامه پولی تنظیم شده برای سال ۱۴۰۱ دارد.

در تداوم برنامه‌های دولت و بانک مرکزی برای کنترل رشد نقدینگی و تورم و در راستای شعار سال مبنی بر «مهار تورم و رشد تولید»، هدف نرخ رشد نقدینگی برای سال ۱۴۰۲ معادل ۲۵ درصد تعیین شده است.

آمارهای مقدماتی سال ۱۴۰۲ نیز نشان می‌دهد که در سه‌ماهه اول سال جاری، نقدینگی معادل ۳/۹ درصد رشد یافته است که این رقم حتی به میزان قابل توجهی کمتر از رشد نقدینگی هدف‌گذاری شده برای سه‌ماهه اول سال ۱۴۰۲ است.

دهه اخیر دولت در ابتدای سال ۱۴۰۱ در قالب تنخواه از بانک مرکزی استقراض نکرد و از سوی دیگر، میزان خلق پول بانک‌ها در سه‌ماهه نخست ۱۴۰۱ برای نخستین بار در سالیان اخیر، کاهش شد، دو عاملی که نقش مهمی در کاهش رشد شتابان نقدینگی داشته‌اند.

بر اساس گزارش بانک مرکزی، در فروردین ۱۴۰۱ حجم نقدینگی به ۴۸۲۳/۲۹ هزار میلیارد تومان رسید که نسبت به ماه قبل از آن (اسفند ۱۴۰۰) ۲ دهم درصد کمتر شده است؛ در همین راستا بررسی روندها نشان می‌دهد رشد شتابان نقدینگی و پایه پولی از مردادماه سال ۱۴۰۰ روند کاهشی به خود گرفته است و تاکنون ادامه داشته است.

از سوی دیگر طبق اعلام بانک مرکزی، کنترل رشد نقدینگی وارد فاز جدیدی شده است که بر اساس آن سقف رشد ترانزنامه بانک‌های با کفایت سرمایه ضعیف ۱/۵ و بانک‌های با کفایت سرمایه مطلوب ۲/۵ درصد در ماه تعیین شد؛ با این سیاست ضمن کاهش شتاب رشد نقدینگی، انضباط بیشتری بر شبکه بانکی حاکم می‌شود. رشد پرشتاب نقدینگی یکی از مهم‌ترین عوامل بروز تورم افسارگسیخته در اقتصاد کشور طی سال‌های اخیر بوده است. بر همین اساس دولت سیزدهم و به‌طور خاص بانک مرکزی کاهش سرعت رشد نقدینگی را از اولویت‌های سیاست‌های پولی خود قرار دادند.

بانک مرکزی دولت سیزدهم از ابتدای شروع به کار خود در میانه سال ۱۴۰۰ با محدود کردن رشد ترانزنامه بانک‌های کشور، سرچشمه اصلی رشد بی حساب و کتاب نقدینگی یعنی نظام بانکی را هدف قرار داد.

بر اساس این سیاست، بانک مرکزی برای بانک‌های تجاری محدودیت رشد ماهانه ۲ درصدی و برای بانک‌های تخصصی محدودیت رشد ماهانه ۲/۵ درصدی را برقرار کرد. تغییر فرمان ماشین خلق پول بانک‌ها با تمرکز بر بانک‌های بی انضباط و ضعیف از نظر کفایت سرمایه، ضمن تداوم و حتی بهبود کنترل رشد

